

2 'arin

Nr. 64 – Leygardagur 5. apríl 1997

ÁKI BERTHOLDSEN

– Vit læra nógv.

– Men hetta er eisini ein máti at kopla úr frá tí vanliga og løða battaríið eitt sindur til eitt tær afturat í gerandissjabbnum.

Kjartan Dalsgaard hevur ikki gingið á Kvøldskúla so leingi.

Hann hevur akkurat lagt annað árið afturum seg.

Men hann ætlar sær aftur næsta ár.

Bæði seinasta vetur, og í vetur gekk Kjartan Dalsgaard til videolæru.

Í vetur gekk hann eisini til týskt. Hann hevur verið púra blankur í týskum og tað hevur verið á byrjunarstøði.

Fyri hann var tað mest fyri at læra. Seinasta vetur fekk hann líkasum grundstøði. Í vetur er hann komin longur. Tað, tey læra, er at taka upp, at klippa og seta saman.

Hetta er eitt, hann mangar hevur saknað. Nógv verður tikið upp á video, men ofta er tað týðiliga merkt av, at vit eru púra blonk at seta klippa og seta saman. Og tað er hóast alt stuttligari at eiga eina upp-tøku, sum er á einum nok-unlunda støði, hóast vit enn eru amatørar, sigur Kjartan

Dalsgaard.

Sjálvur er hann vikin skóti og tað verður tikið nógv upp í sambandi við skótaarbeiði men tað hevur mangan verið saknur í ikki at duga betri at fáast við alt hetta nýggja.

Løða battaríið

Men Kjartan Dalsgaard sigur, at tann sosiali týðningurin skal heldur ikki undirmetast.

– Í eini 30 ár, havi eg bara roynt at givið frá mær til tey ungu í skótarøsluni.

– Tað at koma í skúla um kvøldið er nakað spildurnýtt. Men henda broytingin hevur stóran týðning. Fyri sálina hevur tað týðning at verða virkin í onkrum heilt øðrum, enn tí vanliga. Tú lóðir battaríið til eitt tær afturat í gerandissjabbnum, sigur Kjartan Dalsgaard.

Ikki luksús

Av tí sama er hann als ikki ikki samdur við tey sum halda, at kvøldskúlin er ein luksúsútreiðsla, sum vit ikki skuldu havt, fyrr enn vanligi fólkaskúlin hevði fingið sít.

Summi halda, at fólkaskúlin er fremsta uppgávan hjá skúlaeverkinum og at einki oyra skuldi verið brúkt til kvøldskúlar, fyrr enn

fólkaskúlin hevði fingið sít.

Tað eru eisini tey sum halda, at, í nógvum forum eru kvøldskúlarnir ikki annað enn almennir bindi-klubbar og at tað er skeiðt av tí almenna at betala fyri at somu fólk kunnu brúka kvøldskúlan til bindi-klubba og ganga vetur eftir vetur at seyma og brodera o.s.fr.

Men tað heldur Kjartan Dalsgaard ikki.

Hann sigur, at fyri tað fyrsta er kvøldskúlin annað enn seyming og brodering.

– Men halda fólk at tað er fjas, at fólk ganga í kvøldskúla at læra seg at seyma feroysk klæðir?

– Tað haldi eg ikki.

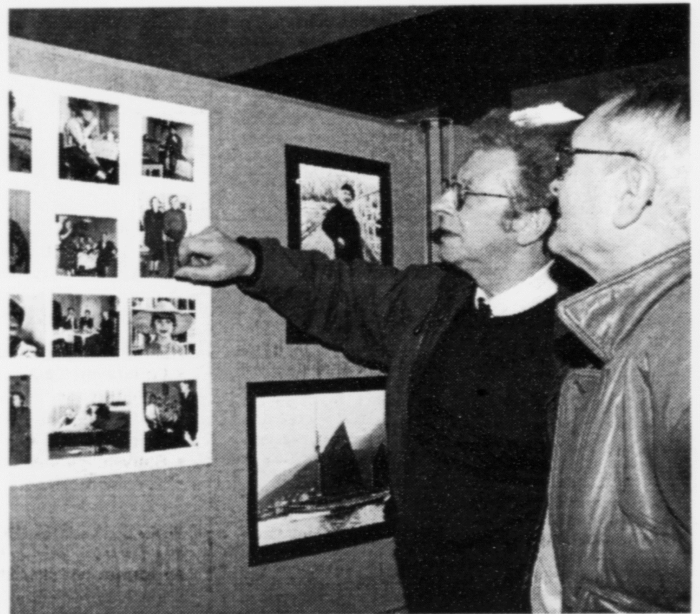
Hann sigur, at koma sín er uppi heimavirkinum og hennara royndir eru, at tað er heilt týðiligt, at kvøldskúlarnir hava gjørt sít til at ment ein heimaðnað í Føroyum, har ið fólk fáast við ymisk handverk, sum tey síðani fáa selt.

Kjartan Dalsgaard heldur, at hetta mátti ikki verið heilt týðningarleyst, nú vit tosa so nógv um ferðavinnu - umframt at fólk hava okkurt at takast við.

Hann leggur afturat, at tað er ikki sum at koma á hvíldarheim at ganga á kvøldskúla.

– Lærin í týskum dreiv á okkum, so tað var nógv at gera, fyri at fáa nakað burtúr, sigur hann.

Hann heldur eisini, at kvøldskúlin er eitt frálíkt høvi hjá teimum, sum av einhvørtjari orsök ikki „fingu alt við í fólkaskúlanum“, ella sum onkusvegna komu inn á eitt stríggð spor í

Fotografering er ein veldámd lærugrein á kvøldskúlanum og nógv myndir vóru á framsýningini hjá kvøldskúlanum. Her standa tveir og tosa um eina mynd. Myndina tók Jens Kr. vang av framsýningini hjá kvøldskúlanum

barna- og ungdomsárumum.

– Fyri tí um hugurin, ella møguleikin at ganga í skúla ikki vóru teir bestu í bestu ungdomsárum, hann hann saktans koma aftur, tá ið tú ert tilkomin.

– Í veruleikanum hevur kvøldskúlin á mangan hátt sama endamálið, sum háskúlarnir høvdu fyrr.

– Mangan mundi tað vera háskúlarnir, sum vóru lop-

fjolin til eitt skiparaprógv ella okkurt tilfitt.

– Á sama hátt er kvøldskúlin uttan iva lovfjolin til onkra vitan, sum ger fólk ført fyri at læra mangt og hvat, handaligt, ella bóklígt, heldur Kjartan Dalsgaard.

Hugtíknir

Tann, sum spyr um nakað nú kemur burtúr á kvøldskúlanum, skuldi verið farin á framsýningina, sum var nú um páskirnar.

Kvøldskúlin hevur gjørt tað til fasta síð at enda hvørt skúlaár við eini stórrari framsýning av teinum handaligum arbeidum, sum næmingarnir hava avrikað um veturin.

Kjartan Dalsgaard sigur, næmingarnir avrikað so nógv, at tað er ikki sýrt, at tað vekir ans hjá øðrum.

Hann fortelur, at hann nú ein dagin var ov vístu tveimum suðurjútiskum há-

skúlaárum framsýningina.

– Hóast Suðurjútland hevur langar og stóltar háskúlatradítið, vóru teir heilt ovfarnir av, at kvøldskúlin í einum býi við einans 15.000 fólkum kundi fáa so nógv á skaftið og hevði so nógv dygdar handalig arbeid at sýna fram, sigur Kjartan Dalsgaard.

Heldur fram

Hóast bara tveir vetrar á baki í kvøldskúlanum, ætlar Kjartan sær at halda fram komandi vetur.

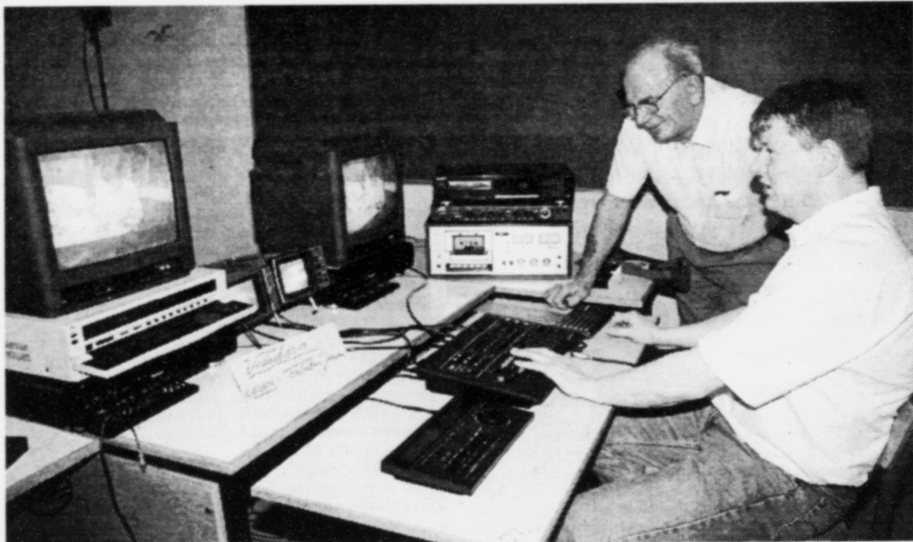
Men hann fer nú at sleppa videolæruni, í hvussu so er fyribils.

– Eg haldi at tað er passaligt at hava ein steðg nú, so eg fái sodnað tað, eg higartil havi lært.

– Eg haldi, at tað er umráðandi at ikki at gloypa ov stórum bita í senn, men at venja seg við tað, eg havi lært higartil, so eg dugi tað ordiligt, áðrenn eg kanska takið eitt ár afturat fyri at koma enn longur framá.

Nei, komandi vetur fer hann at halda fram við tí týska.

Hann sigur, at hann hevur ofta brúkt fyri týskum í skótaarbeiðnum og at tað hevur verið ein saknur ikki at duga tað eitt sindur.

Ein onnur skapandi lærugrein er videolæra og redigering. Lærari var Tróndur Joensen, tað er hann, sum situr við telduna og greiðir frá møguleikanum við hesari nýggju tøkni